

A Fővárosi Ítéltábla Selymesné dr. Horváth Ágnes ügyész által képviselt felperes neve (felperes címe szám) felperesnek, dr. Sárkány Márta ügyvéd által képviselt alperes ellen változást bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2011. október 13-án kelt 17.G.40.106/2011/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott, és a Fellebbviteli Főügyészség által PM.176/2011/4-I. szám alatt fenntartott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és a keresetet részben elutasító rendelkezést, valamint az ítélet indokolásából azt a részt, hogy „a keresetnek azon részei, melyek az alapító okirat módosítása körében cégjegyzéki adatot nem érintenek alaptalanok” mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására a felhívásban megjelölt módon és számlára fizesse meg a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 18.000 forint fellebbezési illetéket, míg a fennmaradó 18.000 forint fellebbezési illetéket az állam viseli. A felek a másodfokú eljárásban felmerült perköltségeiket egyebekben maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fejér Megyei Bíróság mint Cégbíróság (a továbbiakban: cégbíróság) a 2011. június 26-án kelt Cg.07-09-017065/17. számú végzésében - egyebek között - bejegyezte a cégnyilvántartásba az alperes létesítő okiratának 2011. július 20-án kelt módosítását, valamint kiemelten közhasznúsági besorolását 2011. július 26-ai hatállyal.

A felperes 2011. augusztus 3-án indított keresetet az alperessel szemben a cégbíróság fenti változásbejegyzést elrendelő végzésének hatályon kívül helyezése iránt. A felperes a keresetében kifogásolta, hogy az alperes cégjegyzékében szereplő tevékenységi körök között nincs egyetlen olyan sem, amelyet a cégbíróság

közhasznú illetve kiemelkedően közhasznú jelöléssel vett nyilvántartásba. Előadta, hogy az alapító okirat az alperes által végzett közhasznú tevékenységként nevesíti a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 26. § c) pontjának alpontjai szerinti tevékenységeket, de nem tartalmazza azok részletes leírását. Állítása szerint a Khtv. 26. § c) pontja szerinti felsorolás önmagában nem alkalmas a közhasznú tevékenységek megállapításához, így a végzés nem felel meg a Khtv. 4. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak. A változásbejegyző végzés sérti a Khtv. 5. §-ában foglaltakat is, mert a létesítő okiratban pontosan meg kell jelölni azt a jogszabályt illetőleg azt a rendelkezést, amelyből megállapítható, hogy a szervezet olyan közfeladatot lát el, vállal magára, amelyet a megjelölt jogszabályban a kijelölt állami szervnek vagy az önkormányzatnak kötelezően kell ellátnia. Az alapító okirat 17. pontja nem tesz maradéktalanul eleget a Khtv. 5. § b) pontjában előírt követelményeknek, mert a tevékenység legfontosabb adatainak a helyi vagy országos sajtó útján való nyilvánosságra hozataláról nem tartalmaz előírást. A végzés a Khtv. 3. §-ának előírásába ütköző módon határozta meg a közhasznú jogállás megszerzésének időpontját, mert azt a nyilvántartásba vételtől eltérő korábbi dátummal jelölte meg. A felperes a per első tárgyalásán előadta, hogy az alperes a keresetlevélben az alapító okirat módosítása tekintetében előadott kifogásoknak megfelelően a jogszabálysértést megszüntette, a cégbíróság e tárgyban a változásbejegyző végzést meghozta, ezért azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 66. § (2) bekezdése alapján hozza meg, és a végzést hatályában tartsa fent azzal, hogy a közhasznú jogállás megszerzésének időpontja a cégjegyzékben változatlanul nem a Khtv. 3. §-ának megfelelően van feltüntetve.

Az alperes ellenkérelme a bejegyző végzés hatályában való fenntartására irányult. Az alperes a közhasznú jogállás megszerzés időpontjára vonatkozó kérelem tekintetében nem ellenezte a a cégbíróság felhívását.

Az elsőfokú bíróság a 2011. október 13-án kelt 17.G.40.106/2011/4. számú ítéletével a 2011. július 26. napján kelt Cg.07-09-017065/17. számú, változásbejegyző végzést jogszabálysértő voltának megállapítása mellett hatályában fenntartotta. Felhívta a cégbíróságot, hogy a cégjegyzék 48. rovatában az időpontot a végzés dátumával egyező időpontra javítsa ki, és hívja fel a céget a közhasznú tevékenység bejegyzéséhez szükséges bejelentés megtételére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 13.500 forint illetéket. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában megállapította, hogy a cég 2011. szeptember 1-jén az alapítói határozatát módosította, melyben az egyes tevékenységeket részletezte, és azt is rögzítette, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 94. §-a alapján vállalta át a települési önkormányzattól a bölcsődei ellátás megszervezését. Az alapító okirat egyéb rendelkezéseit azzal egészítette ki, hogy a társaság tevékenységének és gazdálkodásának legfontosabb adatait a helyi sajtó (.... Újság) útján is nyilvánosságra hozza. Ezeket a változásokat a Fejér Megyei Bíróság mint

Cégbíróság a 2011. szeptember 22-én kelt 22. sorszámú végzésével a cégnyilvántartásba bejegyezte. A kereset részben volt alapos, mert azok részei, amelyek az alapító okirat módosítása körében cégjegyzéki adatot nem érintenek, alaptalanok, így az elsőfokú bíróság a felperes keresetének azt a részét, amely a Khtv. 5. § a) és b) pontjába ütközést állította, érdemben nem vizsgálta. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a közhasznú szervezetként működő gazdasági társaság jogszabályi kötelezettségnek eleget tesz, ha közhasznú tevékenységét a Khtv. 26. § c) pontjára utalással jelöli meg. Nincs olyan jogszabály, amely előírná, hogy részletesebben kell a közhasznú tevékenységét kifejtenie. A tevékenység tényleges tartalmát a cégbejegyzési, változásbejegyzési eljárás során nem kell és nem is lehetséges vizsgálni.

A kereset annyiban alapos, hogy a Ctv. 24. § (1) bekezdés e) pontja szerint a cégjegyzékben a létesítő okiratban meghatározott tevékenységi köröket fel kell tüntetni és ez a közhasznú tevékenységekre is vonatkozik, és a Khtv. 3. §-ában foglalt rendelkezésekre figyelemmel alapos a közhasznúsági fokozat megszerzésével kapcsolatos kérelem is. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság a jogszabálysértés megállapítása mellett a Ctv. 66. § (2) bekezdése értelmében a cégbíróság változásbejegyző végzését hatályában fenntartotta és felhívta a cégbíróságot a jogszabálysértés kiküszöböléséhez szükséges intézkedések megtételére. Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. §-a és 81. §-a értelmében kötelezte az alperest a kereseti illeték felének megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést. Pontosított és végleges fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság a rendelkező részből mellőzze az „ezt meghaladóan a keresetet elutasítja” rendelkezést, valamint az indokolásából mellőzze az alábbi szövegrészeket:

„ezen rendelkezésekből következik, hogy a keresetnek azon részei, melyek az alapító okirat módosítása körében cégjegyzéki adatot nem érintenek alaptalanok, ezért a bíróság érdemben nem vizsgálta a keresetlevél 2/A. és 2/B. pontjában foglaltakat függetlenül attól, hogy az alperes a peres eljárás alatt e tekintetben eszközölte és milyen módosításokat. A keresetlevél 1. pontjában a cég tevékenységével kapcsolatban felhozottakat a bíróság érdemben megvizsgálta, mivel azok cégjegyzéki adatot érintenek, a keresetet azonban e körben is csak részben találta megalapozottnak.”

„Ezekből a rendelkezésekből az következik, hogy a közhasznú szervezetként működő gazdasági társaság jogszabályi kötelezettségének eleget tesz, ha közhasznú tevékenységét a Khtv. 26. § c) pontjára utalással jelöli meg, az abban foglalt meghatározásokat, elnevezéseket alkalmazza. Semmilyen jogszabály nem írja elő, hogy a törvényben írtnál részletesebben kellene közhasznú tevékenységet kifejtenie. A tevékenység tényleges tartalmát a cégbejegyzési, változásbejegyzési eljárás során nem kell és nem is lehetséges vizsgálni.”

A felperes a fellebbezésében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés m) pontjának alkalmazása szempontjából az 5. § (2) bekezdés szerinti feltételeket nem vizsgálta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy a felperes a tárgyaláson a változásbejegyző végzés hatályában történő fenntartását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság a cégbíróságot hívja fel a törvénysértő bejegyzés korrigálására, illetve egyéb szükséges intézkedés megtételére. Az elsőfokú bíróság döntő részben eleget tett a felperes módosított kereseti kérelmének, és az alperes a felperes keresetének ismeretében - bár annak tartalmával nem értett egyet - jogai megóvása és jogbiztonsága érdekében minden vonatkozásban eleget tett a keresetben kifogásolt alapító okirati rendelkezések módosításának. Az alperes a felperes fellebbezésének ismeretében sem kívánta az Itv. 5. § (2) bekezdésében foglalt nyilatkozatot benyújtani.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A felperest a Ctv. 65. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján illeti meg jogosultság a változásbejegyzést elrendelő végzés hatályon kívül helyezése iránti per megindítására. A perindítás jogosultságát tartalmazó törvényi felhatalmazás a felperes által érvényesített jogot és a jog alapján az alperessel szemben kérhető jogalakítási kérelmet pontosan és egyértelműen meghatározza, amely a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányulhat. A kérelem ténybeli alapját a végzés, vagy a végzésben foglalt adat, illetőleg a végzés alapjául szolgáló iratok jogszabálysértő jellege alapítja meg. A változásbejegyzés iránti kérelemnek helyt adó cégbejegyzési végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, így a bíróság eljárása a Ctv.-ben meghatározott szabályozási korlátok között a cégeljárásban meghozott végzés felülvizsgálatára irányul.

A Pp. 121. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében a keresetlevélben fel kell tüntetni a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelmet), míg a bíróság döntése a kereseti kérelmen nem terjedhet túl (Pp. 215. §). A cégbejegyzést, változásbejegyzést elrendelő végzés hatályon kívül helyezése iránti perben a kereseti kérelem tartalmát a Ctv. 65. § (1) bekezdése a végzés hatályon kívül helyezése iránti kérelemre korlátozza, ettől eltérő kereset érdemben nem bírálható el, míg az elsőfokú bíróságnak a Ctv. 65. § (1) bekezdésében foglalt tartalommal előadott kereseti kérelem alapján kell a döntését meghoznia.

A peres eljárás felülvizsgálati és jogorvoslati jellegéből fakad, hogy a Ctv. - feloldva a Pp. 215. §-ában foglalt korlátokat - a 66. § (2) bekezdésében felhatalmazza az elsőfokú bíróságot, hogy az érvényesíteni kívánt jog és az annak alapjául szolgáló tények fennállása esetén - eltérően a kereseti kérelem tartalmától - az ítélet rendelkező részében a cégbejegyző, változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezését mellőzve a jogszabálysértő állapot kiküszöböléséhez szükséges intézkedésekre való felhívás mellett a végzést hatályában fenntartsa. Ez utóbbi rendelkezés a kereseti kérelem teljesítésének kifejezett jogszabályi felhatalmazáson

alapuló bírósági jogorvoslatot megvalósító teljesítése, amely a kérelem megalapozottságát önmagában nem érinti, mert a bíróság a cégbejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló kereseti kérelem keretei között a Ctv. 66. §-ában foglalt felhatalmazás alapján mérlegelheti, hogy a kérelem alapjául szolgáló jogszabálysértés kiküszöbölésének melyik módját választja. Mindezekre tekintettel a felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a cégbejegyzést (változásbejegyzést) elrendelő végzés hatályon kívül helyezése iránti kereseti kérelmének az elsőfokú bíróság a Ctv. 66. §-ában foglalt felhatalmazás keretei között helyt adott. A fentiek alapján a felperes kereseti kérelmének részbeni elutasító rendelkezése a Pp. 213. §-ában foglalt eljárási feltételeknek nem felel meg, mert a változásbejegyzést elrendelő végzés hatályon kívül helyezésére vonatkozó kereseti kérelemnek önállóan elbírálható és részben elutasítható része nem volt, ezért a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva a keresetet részben elutasító rendelkezést mellőzte.

A Ctv. mellékletei taxatív módon jelölik meg a változásbejegyzési kérelemben foglalt adatok igazolásához, bejegyzéséhez szükséges okiratokat, míg a felperes a cégbejegyző végzés hatályon kívül helyezését a Ctv. 65. § (1) bekezdése alapján a végzés alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt is kérheti. A fenti jogszabályi rendelkezés nem tesz különbséget a Ctv. mellékletében felsorolt iratoknak a cégjegyzési adatot érintő, illetőleg azt nem érintő minőségében. Mindebből az következik, hogy a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perben az erre irányuló kérelem korlátai között - függetlenül attól, hogy az irat, illetőleg az irat tartalma cégjegyzéki adatot érint-e vagy sem - a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a bejegyzés alapjául szolgáló irat a jogszabályoknak mennyiben felel meg. A fentiekre tekintettel a fellebbezés megalapozott abban a részében is, hogy a bírósági felülvizsgálat erre irányuló kérelem esetén a cégjegyzéki adatot nem érintő alapító okirat módosítására is kiterjed, ezért a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a felperes által sérelmezett részt mellőzte.

Nem jogszabálysértő az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a közhasznú szervezetként működő gazdasági társaság jogszabályi kötelezettségének eleget tesz, ha közhasznú tevékenységét a Khtv. 26. § c) pontjára utalással jelöli meg. A Fővárosi Ítélőtábla ebben a tekintetben maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság indokolásával, mert nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a közhasznú tevékenység megjelölésére a Khtv.-ben előírtnál részletesebb feltételeket határozná meg, így a felperes fellebbezése a Khtv. 26. § c) pontjával kapcsolatos indokolás tekintetében nem volt megalapozott.

A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét és indokolását a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta. A felperes fellebbezése csak részben vezetett eredményre, és a másodfokú eljárásban a pervesztesség és pernyertesség aránya között számottevő különbség nincs, ezért a Fővárosi Ítélőtábla a perköltségről a Pp. 81. § (1)

bekezdésének második mondata alapján határozott. A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt eljárási illeték 50 %-át a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján - az illetékmentesség feltételeinek fennállása hiányában - az alperes köteles viselni, míg a felperest terhelő eljárási illetéket a 14. § értelmében az állam viseli.

Az Itv. 5. § (1) bekezdésében meghatározott illetékmentesség az ott felsorolt szervezeteket abban az esetben illeti meg, ha a (2) bekezdésben foglalt feltételekről a (3) bekezdés szerint nyilatkozik. Az alperes nyilatkozatának hiányában az eljárási illetéket az Itv. általános rendelkezései szerint kell megfizetnie. Az alperes a perben az Itv. 5. § (2) bekezdésének megfelelő nyilatkozatot nem nyújtott be, és a másodfokú eljárásban tett előadása szerint azt nem is kívánta pótolni, így nincs jogszabályi lehetőség arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla az Itv. 5. §-ában szabályozott illetékkedvezmény folytán az alperest az illeték megfizetése alól mentesítse.

Budapest, 2012. április 5.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Volein Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági tisztviselő